

Sygn. akt I ACz 38/16 **Prawomocnym postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2016 r. (k. 111)**

uzupełniono postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

11 maja 2016 r.

Kierownik sekretariatu

I Wydziału Cywilnego

Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

mgr Sylwia Kędziorek

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Edyta Buczkowska – Żuk

sędziowie: SSA Tomasz Żelazowski

SSO del. Krzysztof Górski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. T.

przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej Nieruchomości w (...) z siedzibą w M.

o ustalenie nieistnienia uchwał ewentualnie o uchylenie uchwał

na skutek zażalenia powódki

na zarządzenie Przewodniczącego z dnia 22 grudnia 2015 roku

wydane w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Szczecinie pod sygn. akt I C 962/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

.

SSO del. Krzysztof Górski SSA Edyta Buczkowska – Żuk SSA Tomasz Żelazowski

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 22 grudnia 2015 Przewodniczący składu orzekającego Sądu Okręgowego w Szczecinie zarządził zwrot pozwu oraz zwrot wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że zarządzeniem z dnia 20 października 2015 roku wezwano pełnomocnika powódki do poprawienia braków formalnych pozwu poprzez: sprecyzowanie żądania pozwu poprzez jednoznaczne

oznaczenie uchwał, których uchylenia powódka się domaga poprzez podanie organów, które podjęły zaskarżone uchwały i daty ich podjęcia, złożenie odpisu pozwu i załączników do pozwu, podania numeru PESEL powódki oraz podania danych organu uprawnionego do reprezentowania pozwanej wspólnoty mieszkaniowej w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu. Pismem z dnia 21 października 2015 roku pełnomocnik powódki podał, iż wnosi ona o uchylenie w całości uchwał Wspólnoty Mieszkaniowej (...) dotyczących zmiany sposobu zarządu nieruchomością oraz podziału Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z powodu ich niezgodności z przepisami ustawy o własności lokali, udzielenie powódce zabezpieczenia roszczenia poprzez wstrzymanie wykonania uchwały Wspólnoty Mieszkaniowej do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania oraz na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 26 września 2000 r. o wspólnotach mieszkaniowych wnosi o ustanowienie zarządcy przymusowego Wspólnoty Mieszkaniowej (...). Nadto powódka samodzielnie wniosła pismo z dnia 24 października 2015 roku żądając zasądzenia od strony pozwanej kwoty 7.000 zł oraz stwierdzenia nieistnienia uchwał pozwanej wspólnoty mieszkaniowej. Następnie zarządzeniem z dnia 3 listopada 2015 roku wezwano pełnomocnika powódki do poprawienia braków formalnych pisma powódki z dnia 24 października 2015 roku poprzez: sprecyzowanie zawartego w tym piśmie żądania zasądzenia kwoty 7.000 złotych poprzez wskazanie, czy stanowi to odrębne żądanie procesowe czy też wniosek o zasądzenie kosztów procesu, sprecyzowanie zawartego w tym piśmie żądania ustalenia nieistnienia uchwał poprzez dokładne oznaczenie tych uchwał poprzez wskazanie podmiotu, które je wydał oraz daty wydania oraz podania w jakiej relacji żądanie ustalenia nieistnienia uchwał pozostaje do żądania uchylenia uchwał w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pisma w tej części.

Pismem z dnia 13 listopada 2015 roku pełnomocnik powódki podał, iż powódka wnosi o uchylenie w całości następujących uchwał:

- uchwały Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w L. podjętej w sprawie zmiany sposobu Zarządu nieruchomości położonej w (...);
- uchwały Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w L. podjętej w sprawie zmiany składu Zarządu nieruchomości położonej w (...);
- uchwały Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w L. podjętej w sprawie podziału Spółdzielni Mieszkaniowej (...);
- uchwały Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w L. podjętej w sprawie upoważnienia Zarządu Wspólnoty do wytoczenia powództwa przeciwko pozwanej;
- uchwały Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w L. podjętej w sprawie upoważnienia Z. B. do działania w imieniu pozwanej Wspólnoty;

z powodu ich nieważności, niezgodności z przepisami prawa, narusza zasady prawidłowego zarządzania nieruchomością wspólną oraz interes powódki, których to uchwał powódka nie otrzymała, w związku z czym nie jest w stanie sprecyzować żądania poprzez jednoznaczne oznaczenie uchwał i dat ich podjęcia. Nadto w wykonaniu zobowiązania Sądu pełnomocnik powódki podał numer PESEL powódki, jak również przedłożył w załączeniu odpis pozwu i załączników do pozwu oraz pisma z dnia 28 września 2015 r. Wskazał również, iż organem uprawnionym do reprezentowania pozwanej wspólnoty mieszkaniowej jest Zarząd reprezentowany przez Z. B. (ul. (...). (...)-(...) L.), J. O. (zam. (...)). Nadto w piśmie z dnia 30 listopada 2015 r. pełnomocnik powódki podał, iż żądanie zasądzenia kwoty 7.000 zł stanowi wniosek o zasądzenie kosztów procesu i sprecyzował, że powódka wnosi o ustalenie nieistnienia wyżej uchwał, zaś z ostrożności w przypadku ustalenia, że zaskarżone uchwały zostały podjęte zgodnie z prawem i przez uprawnione osoby powódka wnosi o ich uchylenie w całości.

Podstawę prawną zarówno zwrotu pozwu jak i wniosku o zabezpieczenie powództwa stanowił przepis art. 130 § 1 i 2 k.p.c. zgodnie, z którym „Jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym [...]. Po bezskutecznym

upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie [...]” Dodatkowo wskazano, że wymogi formalne pozwu jako pisma procesowego określają przepisy art. 187 § 1 k.p.c. i art. 126-128 k.p.c.

Sąd Okręgowy wskazał, że w niniejszej sprawie strona powodowa działająca przez pełnomocnika z urzędu nie sprecyzowała żądania pozwu, albowiem nie oznaczyła zaskarżonych uchwał w sposób umożliwiający ich identyfikację. Samo wskazanie przedmiotu uchwał bez ich wyraźnego oznaczenia jak również podania daty ich podjęcia, zdaniem Sądu I instancji, jest niewystarczające i uniemożliwia sądowi nadanie sprawie dalszego biegu. Sąd - a także strona pozwana - powinien wiedzieć, jakie konkretnie uchwały pozwanej wspólnoty mieszkaniowej zostały zaskarżone przez powódkę. Należy podkreślić, że takie żądanie powinno być sformułowane już w chwili wniesienia pozwu i z tego względu nie jest dopuszczalne, aby strona powodowa określiła przedmiot powództwa dopiero po przedłożeniu odpowiednich dokumentów przez pozwaną w toku procesu, tym bardziej, że powódka jako członek wspólnoty mieszkaniowej ma w ramach uprawnienia do kontroli zarządu prawo wglądu w dokumenty wspólnoty mieszkaniowej i tym samym może zapoznać się z uchwałami wspólnoty celem ich jednoznacznego określenia. W rozpoznawanej sprawie strona powodowa pomimo wezwania nie sprecyzowała żądania pozwu, co uniemożliwia nadanie sprawie dalszego biegu.

Powyższe rozważania odniesiono również do zwrotu wniosku o udzielenie zabezpieczenia powództwa. Dodatkowo przywołując treść art. 736 § 1 k.p.c. zgodnie z

którym wniosek o udzielenie zabezpieczenia powinien odpowiadać wymaganiom przypisanym dla pisma procesowego, a nadto zawierać wskazanie sposobu zabezpieczenia, a w sprawach o roszczenie pieniężne także wskazanie sumy zabezpieczenia oraz uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniających wniosek. Podkreślono, że strona powodowa nie oznaczając zaskarżonych uchwał z jednej strony nie sprecyzowała roszczenia podlegającego zabezpieczeniu, zaś z drugiej strony nie oznaczyła w sposób wystarczający sposobu zabezpieczenia, skoro nie podała uchwał podlegających wstrzymaniu.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniosła powódka, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika ustanowionego z urzędu, zaskarżając zarządzenie w całości. Jednocześnie zarzucono rozstrzygnięciu naruszenie:

- przepisu art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokali, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że zaskarżona uchwała wspólnoty mieszkaniowej powinna zostać określona w sposób wskazujący jej oznaczenie jak i datę podjęcia, podczas gdy wskazanie jedynie przedmiotu uchwały pozwala na identyfikację zaskarżonej uchwały,

- przepisu art. 130 § 1 i 2 k.p.c. poprzez wydanie zarządzenia o zwrocie pozwu i wniosku o udzielenie zabezpieczenia, podczas gdy roszczenie powoda zostało określone w sposób umożliwiający jego identyfikację, określono bowiem przedmiot uchwały, ponadto wszystkie uchwały zostały wydane w 2014 roku.

Uwzględniając powyższe powódka wniosła o uchylene zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając stanowisko powódki wskazano, że pozew powódki spełniał wszystkie wymagania formalne, bowiem pełnomocnik powódki w piśmie z dnia 13 listopada 2015 roku szczegółowo określił uchwały, które powódka skarżyła w niniejszym postępowaniu. Nadto w zażaleniu wskazano, że wszystkie uchwały zostały podjęte w 2014 roku. Co więcej precyzyjnego wskazania uchwał dokonał pełnomocnik powódki A. T. w piśmie z dnia 21 października 2015 roku oraz w piśmie z dnia 24 października 2015 roku. Podkreślono, że wskazane uchwały zostały oznaczone w sposób umożliwiający ich identyfikację. Nadto podano, że powódka z uwagi na stan zdrowia nie może udać się do siedziby wspólnoty mieszkaniowej celem zapoznania się z dokumentacją dotyczącą uchwał i jednoznacznego ich określenia.

Pismem z dnia 1 lutego 2016 roku pełnomocnik powódki – A. T. uzupełnił zażalenie zarzucając, że brak było podstaw do zarządzenia zwrotu pozwu, albowiem odpis pozwu doręczono już stronie przeciwnej i w związku z tym Sąd

obowiązany jest nadać sprawie bieg, w tym także wyznaczyć termin rozprawy. Dodatkowo wskazano daty wydania uchwał, których pozew dotyczył.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie powódki nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że stosownie do treści przepisu art. 130 k.p.c. jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek nie zachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym (§ 1 przywołanego artykułu). Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie (§ 2).

Stosownie zaś do dyspozycji przepisu art. 187 § 1 k.p.c. wymogiem formalnym pozwu jest m.in. dokładnie określone żądanie, które ma spełnić pozwany oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie. W tym miejscu wskazać także należy, że żądanie, jako jeden z dwóch istotnych, obligatoryjnych elementów pozwu, stanowi o treści powództwa.

Wbrew twierdzeniom powódki pozew z dnia 19 maja 2015 roku uzupełniony pismem z dnia 13 listopada 2015 roku oraz 30 listopada 2015 roku nie spełnia warunków formalnych, o których mowa w art. 187 § 1 k.p.c.

Zasadniczym obowiązkiem strony powodowej w momencie inicjowania procesu jest precyzyjne określenie żądania pozwu i jego podstawy faktycznej. Elementy te mają konstytutywne znaczenie dla ukształtowania procesu cywilnego w konkretnej sprawie – określają przede wszystkim zakres kognicji sądu oraz granice (istotnego prawnie przy ocenie przesłanej dopuszczalności procesu), stanu sprawy w toku (art. 199§1 pkt. 2) k.p.c.). Jako takie wyznaczają również zakres ciężarów procesowych stron związanych z przytaczaniem twierdzeń faktycznych i dowodów.

Stąd też elementy konstruujące powództwo wskazane być muszą z precyzją dostateczną dla skonkretyzowania zarówno treści żądań (roszczeń) dochodzonych przed sądem jak i treści stosunku prawnego, z którego są wywodzone.

W niniejszej sprawie powódka domagała się uchylecia a następnie (w kolejnym piśmie precyzującym powództwo) ustalenia nieistnienia uchwał.

Skarżąca dochodzi zatem swojego prawa do żądania ustalenia treści prawa lub stosunku prawnego.

Uchwała jako specyficzny akt kolektywny podejmowany co do zasady w procedurze głosowania, w obrocie prawnym indywidualizowana jest nie tylko przez podmiot ją podejmujący i jej przedmiot ale przede wszystkim również przez jej treść i moment (datę) podjęcia. Nie jest bowiem wykluczone, że tego samego przedmiotu dotyczyć będą uchwały tego samego organu podejmowane w różnych datach (czy nawet w tym samym dniu). Jest też niespotykane w obrocie, że uchwały tego samego organu i dotyczące się tego samego przedmiotu posiada odmienną (często wzajemnie sprzeczną lub wykluczającą się) treść.

Prawidłowo oznaczenie uchwały w pozwie jest więc istotne procesowo dla określenia nie tylko faktu jej podjęcia ale również znaczenia prawnego w aspekcie formułowanych żądań pozwu. Jako takie pozwala też stronie pozwanej na zajęcie pełnego stanowiska co do żądania uchylecia uchwały w tym odniesienia się do kwestii walidacji konkretnej uchwały .

W przypadku żądania ustalenia opartego o normę art. 189 k.p.c. dodatkowo wskazanie uchwały służyć będzie ocenie istnienia interesu prawnego.

Brak wystarczającego zindywidualizowania uchwały powoduje więc, że sprawie można nadać prawidłowego biegu.

W rezultacie stanowisko powódki (reprezentowanej przez zawodowego pełnomocnika procesowego) wskazujące na brak potrzeby odpowiedniej (wskazanej w zarządzeniu wzywającym do uzupełnienia braków formalnych) identyfikacji

w pozwie uchwał składających się na przedmiot powództwa, uznać należy za oczywiście sprzeczne z treścią normy art. 187 §1 pkt. 1) k.p.c.

Twierdzenia że powódka nie miała możliwości udania się do siedziby pozwanej w celu ustalenia zarówno daty wydania uchwały, jak i organu, który uchwałę podjął nie mogą być uznane za uzasadniające żądane uchylenia zaskarżonego zarządzenia. Abstrahując od opisanych wyżej ustawowych obowiązków powoda w zakresie określenia powództwa, których nie może za powoda wykonywać inny podmiot (w tym zwłaszcza sąd jako podmiot rozstrzygający sprawę), zaakcentować należy, że w niniejszym postępowaniu powódka reprezentowana jest przez zawodowego pełnomocnika, który to pełnomocnik mógł i powinien podjąć czynności w celu prawidłowego wykonania zarządzenia wzywającego do usunięcia braków

Należy mieć także na uwadze, że ostatecznie pełnomocnik podjął czynności zmierzające do ustalenia powyższych danych, niemniej jednak uczynił to dopiero pismem z dnia 13 stycznia 2016 roku, którego odpis został dołączony do zażalenia.

W treści uzasadnienia zażalenia powódki nie odniesiono się do zwrotu wniosku o zabezpieczenie, niemniej jednak uznano, że podstawione zarzuty odnoszą się również do punktu 2 zarządzenia z dnia 22 grudnia 2015 roku.

Słusznie Sąd Okręgowy wskazał, że powódka nie oznaczając zaskarżonych uchwał nie sprecyzowała roszczenia podlegającego zabezpieczeniu, jak również nie oznaczyła w sposób wystarczający sposobu zabezpieczenia. Zatem nie poprawiła braków formalnych wniosku o zabezpieczenie, również w rozumieniu przepisu art. 736 k.p.c.

Sąd Apelacyjny wskazuje też, że zarzut jakoby brak było podstawy do zarządzenia zwrotu pozwu oraz wniosku o zabezpieczenie z uwagi na doręczenie odpisu pozwu stronie przeciwnej jest chybiony. W szczególności zaznaczyć należy, że zwrotne potwierdzenie odbioru znajdujące się na karcie 8 akt I C 963/15 jest potwierdzeniem odbioru odpisu postanowienia z dnia 26 maja 2016 roku, a nie (jak to sugeruje pełnomocnik powódki) odpisu pozwu. Z uwagi na powyższe odstąpiono od dalszych rozważań w zakresie przedstawionego zarzutu.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 25 ust. 1 i 2 z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokali zaznaczyć należy, że wbrew twierdzeniom powódki powyższe przepisy nie stanowiły w istocie podstawy rozstrzygnięcia z dnia 22 grudnia 2015 roku, albowiem nie odnoszą się one do wymagań formalnych pozwu o uchylenie uchwały, a jedynie wyznaczają termin do wniesienia powództwa do sądu.

Istotnym jest także, że tygodniowy termin do poprawienia braków formalnych pozwu jest terminem ustawowym, co oznacza, że nie podlega ani wydłużeniu ani skróceniu. Zatem uzupełnienie braków formalnych po przepisaniu terminie jest nieskuteczne.

Uwzględniając to, że wskazane wyżej braki formalne pozwu oraz wniosku o zabezpieczenie nie zostały w istocie uzupełnione mimo skutecznego wezwania, uznać należy, że trafnie Przewodniczący w Sądzie Okręgowym zarządził zwrot pozwu oraz wniosku o udzielenie zabezpieczenia w oparciu o dyspozycję przepisu art. 130 § 2 k.p.c.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji stosując normę art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 398 k.p.c.

SSO del. Krzysztof Górski SSA Edyta Buczkowska – Żuk SSA Tomasz Żelazowski